

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ВК2.2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 1 / 13

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
педагогічних технологій та освіти
впродовж життя

31 серпня 2023 р., протокол № 11

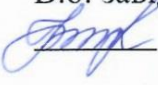
Голова Вченої ради
Оксана ЧЕРНИШ

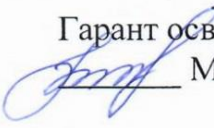

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ ПРОЯВАМ НАСИЛЬСТВА»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 053 «Психологія»
освітньо-професійної програми «Екстремальна психологія»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра психології та соціального забезпечення

Схвалено на засіданні кафедри психології та
соціального забезпечення
28 серпня 2023 р., протокол № 7

В.о. завідувача кафедри
 Марина ОКСЮТОВИЧ

Гарант освітньо-професійної програми
 Марина ОКСЮТОВИЧ

Розробники: кандидат філософських наук, доцент кафедри психології та соціального
забезпечення ОКСЮТОВИЧ Марина

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ВК2.2-2023
	Екземпляр № 1	

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів - 5	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Вибіркова
	Спеціальність: 053 Психологія	
Модулів –1	Освітній ступінь: бакалавр	Рік підготовки: 2-й
Загальна кількість годин: 150		Семестр 3-й
		Лекції 32 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5,4		Семінарські заняття 32 год.
		Практичні заняття
		Самостійна робота 86 год.
		Вид контролю: екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 43 % аудиторних занять, 57 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ВК2.2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 3 / 13

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основною метою вивчення навчальної дисципліни «Запобігання та протидія домашньому насильству» є: формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про домашнє насильство, його поняття та види; формування глибоких знань діючого законодавства у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та порядку його застосування; правового статусу органів, що його застосовують; прищеплення умінь правильної кваліфікації випадків домашнього насильства; відпрацювання навичок дотримання правилособистої безпеки при реагуванні на випадки домашнього насильства; засвоєння правил спілкування з членами сім'ї, в якій вчиняється насильство, та їх практичне відпрацювання; засвоєння алгоритму реагування на випадки домашнього насильства та вироблення навичок його застосування; формування навиків складання процесуальних документів при реагуванні на випадки домашнього насильства; формування наукового світогляду та ціннісних орієнтирів, тощо.

Завданнями навчальної дисципліни є глибоке засвоєння теоретичного матеріалу на семінарських та практичних заняттях згідно тематичного плану. Особлива увага приділяється формуванню у здобувачів вищої освіти навичок діяльності щодо протидії домашньому насильству та навичок складання при цьому необхідних документів; формуванню самостійного мислення, поглибленню навичок аналізу основ національного та міжнародного законодавства, яке регулює питання протидії домашньому насильству; засвоєнню алгоритму реагування на випадки домашнього насильства; засвоєнню механізму взаємодії під час запобігання домашньому насильству; відпрацюванню навичок спілкування з учасниками ситуації домашнього насильства; розвитку загальної правової культури здобувачів вищої освіти, прищепленню навичок неприйняття будь-яких форм насильства в сімейних стосунках.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент **повинен знати:**

- основні теоретико-методологічні засади та понятійний апарат психології насильства;
- методи психологічних досліджень психології насильства, використання їх результатів;
- структурно-функціональні основи вивчення психології насильства: принципи та підходи, на яких ґрунтується психологічна діагностика, консультування, психологічна допомога і корекція осіб, що пережили насилля; сутність основних психологічних проблем, з якими стикається психолог в роботі з особами, що пережили насилля та шляхи їх розв'язання;
- особливості прикладного використання даних щодо вивчення психології насильства: принципи психологічної допомоги людині, яка зазнала насилля; інноваційні форми роботи щодо профілактики насильства, алгоритм реагування фахівця на випадки насильства, психологічні технології діагностики і роботи з жертвами насилля та з особами, які вчинили насилля;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент **повинен вміти:**

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ВК2.2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 4 / 13

- використовувати теоретичні й емпіричні матеріали курсу в таких напрямках психологічної науки як соціальна психологія, консультативна психологія, юридична психологія, клінічна психологія, вікова та педагогічна психологія;
- систематизувати, планувати та контролювати знання з дисципліни з метою вироблення професійної компетентності психолога у консультативній практиці;
- пропонувати, аргументувати й обирати оптимальний спосіб поведінки та діяльності людини на основі її психологічних властивостей переживання насильства;
- здійснювати психологічний вплив на особистість в межах професійно-консультативного спілкування;
- розпізнавати ситуацію насильства;
- надавати психологічну підтримку та кваліфіковану допомогу людям, що опинилися в ситуаціях насильства, користуватись отриманими базовими теоретичними положеннями для здійснення психологічного аналізу криз розвитку та ситуативних криз;
- враховувати витоки (причини) і специфіку різних видів насильства у побудові системи заходів, спрямованих на допомогу жертві насилля;
- надати первинну психологічну підтримку та допомогу людям, що опинилися в ситуації насилля.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ВК2.2-2023
	Екземпляр № 1	

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття та форми домашнього насильства.

Історичні аспекти становлення проблеми домашнього насильства. Причини домашнього насильства. Наслідки домашнього насильства. Поширеність домашнього насильства в Україні та світі. Міфи і стереотипи, що сприяють вчиненню домашньому насильству, та засоби їх подолання. Основні теорії насильства.

Поняття домашнього насильства, насильства за ознакою статі, гендерно зумовленого насильства та їх співвідношення. Ознаки домашнього насильствата основні відмінності від інших видів правопорушень. Цикл насильства. Коло влади та контролю. Форми домашнього насильства. Індикатори прихованих форм домашнього насильства. Коло осіб, на яких розповсюджується дія законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству. Психологічне насильство. Фізичне насильство. Сексуальне насильство. Економічне насильство. Ознаки домашнього насильства.

Тема 2. Правові засади запобігання та протидії домашньому насильству.

Міжнародні та європейські стандарти у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Документи Організації Об'єднаних Націй, спрямовані на запобігання та протидію домашньому насильству. Документи Ради Європи, спрямовані на запобігання та протидію домашньому насильству. Практика Європейського суду з прав людини у справах, пов'язаних з домашнім насильством. Зарубіжний досвід протидії домашньому насильству. Національне законодавство у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Основні засади запобігання та протидії домашньому насильству. Ключові елементи національної системи запобігання та протидії домашньому насильству.

Тема 3. Відповідальність за правопорушення, пов'язані з домашнім насильством.

Відповідальність за вчинення домашнього насильства. Адміністративна відповідальність за вчинення домашнього насильства. Кримінальна відповідальність за вчинення домашнього насильства. Особливості кримінальної відповідальності за вчинення сексуального насильства. Особливості кваліфікації викликів, пов'язаних з домашнім насильством, та підтвердження факту правопорушення.

Тема 4. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству.

Поняття, перелік, підстави та порядок застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству. Підстави та порядок взяття на профілактичний облік кривдників. Правові засади та механізм направлення на проходження програм для кривдників.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ВК2.2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 6 / 13

Тема 5. Правовий статус суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Поняття та класифікація суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству в Україні. Повноваження спеціально уповноважених органів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Повноваження інших органів та установ, на які покладаються функції із здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Повноваження служби у справах дітей у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Повноваження органів управління освітою, навчальних закладів, установ та організацій системи освіти у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Повноваження органів охорони здоров'я, установи та заклади охорони здоров'я у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Повноваження центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Повноваження судів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Повноваження прокуратури у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Повноваження уповноважених органів з питань апробації у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Повноваження загальних та спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб. Роль громадськості у запобіганні та протидії домашньому насильству.

Тема 6. Форми та методи комунікації з кривдниками та жертвами домашнього насильства.

Правила спілкування з членами сім'ї, в якій чиниться насильство. Soft-skills у діяльності поліцейських щодо запобігання та протидії домашньому насильству. Стратегія ведення переговорів. Управління конфліктами та їх деескалація. Дії, що можуть викликати конфліктні ситуації та уникнення конфліктної поведінки. Методи протидії маніпуляціям. Комунікація з постраждалою особою, в тому числі постраждалою дитиною. Комунікація з кривдником, в тому числі дитиною-кривдником. Комунікація з іншими учасниками (свідки, очевидці, сусіди, родичі тощо). Комунікація з людьми зі зміненими психічними станами (алкогольне та наркотичне сп'яніння, ПТСР, психічні розлади тощо). Комунікація з різними віковими категоріями людей.

Тема 7. Взаємодія органів, установ, організацій, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Взаємодія органів Національної поліції з спеціально уповноваженими органами у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Взаємодія з громадою та спільні проекти, спрямовані на підвищення рівня поінформованості населення про форми, прояви, причини та наслідки домашнього насильства.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ВК2.2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 7 / 13

Тема 8. Особливості реагування на факт домашнього насильства стосовно дитини або у присутності дитини.

Суб'єкти, уповноважені на здійснення діяльності у сфері запобігання та протидії домашньому насильству щодо дітей. Взаємодія поліції з іншими суб'єктами при реагуванні на факт домашнього насильства стосовно дитини або у присутності дитини. Виявлення дитини, що перебуває у складних життєвих обставинах у зв'язку із вчиненням стосовно неї або у її присутності домашнього насильства. Права дитини, яка постраждала від домашнього насильства. Особливості спілкування з дитиною, яка постраждала від домашнього насильства. Заходи, які мають бути забезпечені під час опитування дитини. Особливості застосування методики «Зелена кімната». Важливі умови ефективності методики «Зелена кімната».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ВК2.2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 8 / 13

4. Структура навчальної дисципліни «Запобігання та протидія домашньому насильству»

Назви змістовних модулів і тем	К-ть годин				
	денна форма				
	усь ого	у тому числі			
лекції		семінар ські	прак т	с.р.	
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Тема 1. Поняття та форми домашнього насильства.	18	4	4	-	10
Тема 2. Правові засади запобігання та протидії домашньому насильству.	20	4	4	-	12
Тема 3. Відповідальність за правопорушення, пов'язані з домашнім насильством.	20	4	4	-	12
Тема 4. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству.	18	4	4	-	10
Тема 5. Правовий статус суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.	18	4	4	-	10
Тема 6. Форми та методи комунікації з кривдниками та жертвами домашнього насильства.	18	4	4	-	10
Тема 7. Взаємодія органів, установ, організацій, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.	20	4	4	-	12
Тема 8. Особливості реагування на факт домашнього насильства стосовно дитини або у присутності дитини.	18	4	4	-	10
Усього годин на навчальну дисципліну	150	32	32	-	86

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ВК2.2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 13

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Поняття та форми домашнього насильства.	4
2	Тема 2. Правові засади запобігання та протидії домашньому насильству.	4
3	Тема 3. Відповідальність за правопорушення, пов'язані з домашнім насильством.	4
4	Тема 4. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству.	4
5	Тема 5. Правовий статус суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.	4
6	Тема 6. Форми та методи комунікації з кривдниками та жертвами домашнього насильства.	4
7	Тема 7. Взаємодія органів, установ, організацій, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.	4
8	Тема 8. Особливості реагування на факт домашнього насильства стосовно дитини або у присутності дитини.	4
	Разом	32

6. Індивідуальні завдання

З метою поглиблення знань із дисципліни, прищеплення навичок самостійної роботи з літературою пропонується виконання індивідуальних творчих завдань у вигляді написання наукових рефератів за визначеною тематикою. Реферати виконуються на основі самостійного вивчення рекомендованої літератури і законодавства, перелік яких не обмежує ініціативи здобувача вищої освіти і його можливостей у використанні більш широкого кола наукових досліджень. До літератури відносяться: першоджерела; підручники і навчальні посібники; наукові дослідження (монографії, наукові статті та ін.). З проблем, досліджених у наукових рефератах, здобувачі вищої освіти можуть підготувати і виголосити доповіді під час проведення семінарських занять.

7. Методи навчання

Традиційні та сучасні технології, зокрема: самостійна робота (робота з літературними джерелами); словесні (розповідь, бесіда, пояснення); практичні; наочні (вправи, техніки, тренінг з елементами демонстрації, ілюстрації); інформаційно-комунікаційні технології, мультимедійні технології.

Лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації);

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ВК2.2-2023
	Екземпляр № 1	
		Арк 10 / 13

практичні заняття (з використанням дискусій, ситуаційних задач, проведення тренінгових вправ, проведення психодіагностичних методик), самостійна робота (поради та пам'ятки, тестування). Використання навчального середовища Moodle та програми для організації відеоконференцій Google Meet.

8. Методи контролю

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи та модульного контролю, контролю виконання індивідуальних завдань, усного опитування, тестового контролю, захисту практичних завдань, представлення результатів виконання творчих завдань.

Модульний контроль здійснюється шляхом перевірки графіку відвідування студентами лекційних та практичних занять та опрацювання відповідного матеріалу (у випадку пропуску занять), перевірки домашніх завдань, усного та письмового опитування і завершується написанням модульної контрольної роботи.

Семестровий контроль здійснюється шляхом складання екзамену.

9. Схема нарахування балів

Підсумковий контроль

1. Оцінювання якості засвоєння дисципліни за всіма видами навчальних занять проводиться без участі студента на підставі усіх попередніх модульних контролів, що передбачені навчальним планом шляхом визначення середньозваженого балу (округленого до сотих) результатів модульних контролів.

2. Загальна кількість балів та результати семестрового контролю доводяться до відома студента. При проведенні підсумків семестрового контролю необхідно враховувати наступне:

- у разі, якщо студент погоджується з результатом контролю, відповідна кількість балів та оцінка (за національною шкалою та шкалою ECTS) виставляються у відомість;

- у разі, якщо студент отримав від 0 до 59 балів, то у відомість за національною шкалою виставляється оцінка “не зараховано” (“F” та “FX” відповідно до шкали ECTS);

- у разі, якщо студент, який отримав позитивну оцінку за результатами модульного контролю, має бажання підвищити результати семестрового контролю, то він складає екзамен зі всього курсу під час сесії (за розкладом), результати якого виставляються у відомість.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ВК2.2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 13

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно
0-34	F	

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль 1								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
12	12	12	12	12	12	14	14	

11. Рекомендована література

Основна література:

1. Питання Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року : Постанова Кабінету міністрів України від 24.02. 2021 р. № 145. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/145-2021-%D0%BF#Text>

2. Про затвердження Порядку формування, ведення та доступу до Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі : Постанова Кабінету міністрів України від 20.03.2019 р. № 234. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/234-2019-%D0%BF>.

3. Про затвердження типових положень про денний центр соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, та спеціалізовану службу первинного соціально-психологічного консультування осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі : Постанова Кабінету міністрів України від 21.08.2019 року № 824. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/824-2019-%D0%BF>.

4. Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства : Указ Президента України від 21.09.2020 року №398/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/398/2020#Text>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ВК2.2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 13

5. Case of Levchuk v.Ukraine. Application no. 17496/19. 03 September 2020. URL: <https://rm.coe.int/case-of-levchuk-v-ukraine-in-ukrainian-upd/16809fdc12>.

6. Запобігання та протидія насильству: Методичні рекомендації. Лист Міністерства освіти і науки України від 18.05.2018 року №1/11-5480. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v5480729-18/>

7. Запобігання та протидія домашньому насильству підрозділами Національної поліції: метод. рек. / [В.Л. Костюк, Н.В. Федоровська, М.В. Пашковська]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. 42 с.

8. Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» / кол. авт. ; за заг. ред. К. Б. Левченко, К. В. Павліченко, В. В. Чернея. Київ : МВС України ; Нац. акад. внутр. справ, 2020. 396 с.

Допоміжна:

9. Адміністративні матеріали: підстави та порядок складання: методичні рекомендації / уклад. О.В. Ковальова, М.В. Корнієнко, О.М. Павлютін. Одеса : ОДУВС, 2020. 168 с.

10. Бахаєва А. С. Заходи протидії домашньому насильству, вчиненому дітьми: проблемні аспекти. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. № 4. 2020. С. 88-96.

11. «Без ляпасу»: як з любов'ю та повагою визначати дитині кордони. URL: <https://childfund.org.ua/navchalni-prohramy/bez-lyapasu-yak-z-lyubov-yu-ta-povagoyu-viznachati-ditini-kordoni>.

12. Берендєєва А.І., Остропілова Г.С. Психологічне насильство як прояв жорстокого поводження з дітьми. *Стан та перспективи розвитку адміністративного права України*: матеріали круг. столу, м. Одеса, 22 жовтня 2021 р. Одеса: ОДУВС, 2021. С. 30-32.

13. Берендєєва А.І., Томіна В.Ю. Стан реалізації програми для кривдників як спеціального заходу щодо протидії домашньому насильству: проблеми правозастосування. *Право і суспільство*. 2022. № 1. С. 119-125.

14. Берендєєва А.І., Томіна В.Ю. Направлення кривдника на проходження програми для кривдників у контексті боротьби з домашнім насильством в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 1. С. 171-174

15. Бугаєць Т., Ковальова О., Пашко Н. Подолання насильства щодо дитини: координація дій: Методичні рекомендації для спеціалістів. 2020. 34 с.

16. Бугаєць Т., Ковальова О., Пашко Н. Подолання сексуального насильства щодо дитини: координація дій: Методичні рекомендації для спеціалістів. 2020. 30 с.

17. Головка О. М., Шпак К.О., Микита А.А. Динаміка правопорушень під час пандемії COVID-19: домашнє насильство та кібернасильство. *Право та інноваційне суспільство*. № 1. 2021. С. 70-78.

18. Горбач-Кудря І. А. Емпірична модель поліцейської протидії домашньому насильству. *Філософські та методологічні проблеми права*. № 2.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ВК2.2-2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 13

2020. С. 55-67

19. Дослідження насильства над жінками в Україні «Добробут та безпека жінок». 2019. URL:

https://www.osce.org/files/f/documents/0/8/440318_0.pdf.

20. Ковальова О.В., Дубенко О.М. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству: сучасні виклики та напрями їх вирішення. *Юридичний науковий електронний журнал*. №4. 2020. С.163-167

21. Корнієнко М.В., Берендєєва А.І. Важливість ратифікації Стамбульської конвенції для успішної боротьби з гендерно зумовленим та домашнім насильством в Україні. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки*. 2021. Том 32 (71). № 6. С. 76-90

22. Міжнародні стандарти та національне законодавство у сфері запобігання та протидії домашньому насильству / уклад. О.В. Ковальова, О.І. Плужник, О.М. Павлютін. Одеса: ОДУВС, 2020. 416 с.

23. Нестерчук В. В. Соціально-правові аспекти домашнього насильства над жінками. *Education and pedagogical sciences*. № 3. 2020. С. 64-78.

12. Інформаційні ресурси

- <https://www.president.gov.ua/> – Президент України
Законодавча влада
- <https://www.rada.gov.ua/> – Верховна Рада України
- <https://www.ombudsman.gov.ua/> – Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
Виконавча влада
- www.kmu.gov.ua – Кабінет Міністрів України
- www.minjust.gov.ua - Міністерство юстиції України
Судова влада
- <https://ccu.gov.ua/index.php> _Конституційний Суд України
Інші державні органи
- <https://mvs.gov.ua/uk> - Міністерство внутрішніх справ України
- <https://www.npu.gov.ua/> – Національна поліція України
- www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України
- <https://nonviolence.ed-era.com/> - Онлайн освітній курс з питань запобігання та протидії домашньому насильству «ДІМ (НЕ)БЕЗПЕКИ»
- <https://rozirvykolo.org/> - Сайт інформаційної кампанії «Розірви коло»